

ÂŞIK EDEBİYATINDA YENİ ŞİİR ŞEKİLLERİ: DÖRTLEMELER VE BEŞLEMELER

Dr. Doğan KAYA*

Âşık tarzı şiir geleneğinde halledilmesi gereken pek çok problem vardır. Tür ve şekil meselesi de bu problemlerin en başında gelenleridir. Ahmet Talat Onay, Hikmet İlaydın, Pertev Naili Boratav'la başlayan bu tartışmalar günümüzde de devam etmektedir. Şekiller ve türlerdeki karmaşıklığın yanında bir de yeni şekillerin varlığı söz konusudur. "Yeni şekil" derken önceden var olup da adı konulmamış şiirleri kastediyorum. Bizim burada üzerinde duracağımız ve tanıtmaya çalışacağımız "dörtleme" ve "beşleme"ler de bu şiir şekillerinden birisidir.

Dörtlemeler, dörtlüklerin her biri kendi arasında ve ayrı kafiyede olan şiir şeklidir. Bu şiirlerde, âşık şiirinin vazgeçilmezi olan "ayak / ana kafeyi / ana uyak" yoktur. Bu şiir şeklinin en güzel örneğini Mehmet Âkif'in kaleme aldığı İstiklâl Marşı'nda görürüz. Âkif bu marşı Feilâtün (Fâilâtün) / Feilâtün / Feilâtün / Feilün (Fa'lün) kalıbıyla on dörtlük olarak yazmıştır.

Âşık tarzı şiir geleneğinde ilk dörtleme örneği XVI. yüzyıl şairi Viranî'ye aittir. Alevî-Bektaşî Edebiyatının önemli bir siması olan Viranî, bu şiirini inancı doğrultusunda terennüm etmiştir.

Dörtlemeler, ölçü ve muhteva bakımından farklılık gösterirler. Tespit edebildiğimiz 17 şaire ait 24 dörtlemeyi dikkate aldığımızda bunlar ölçülerine göre şu şekilde bir farklılık görülür.

Dizelerin *hece sayıları* 5 ilâ 16 arasında değişir.

5 *heceli* [Ağ Aşığı (Allahverdi), Bergüzar Şahin, Hanifi Kara, Kadimî],

8 *heceli* (Halis. Koç, Kadimî, Mürsel Sinan, Viranî, Ruhanî, Leyla Saz Bacı, Mehmet Arif),

11 *heceli* [Daimî, Klimentidis, Nazif Kılıç, Şahinî, Gözübenli (2 adet), Mihriban Eren],

14 *heceli* (Nazif Kılıç),

* Elginkan Vakfı 2.Türk Dili ve Edebiyatı Kurultayı Gelenekten Geleceğe Türk Edebiyatı (15-17 Nisan 2015)- Bildiri

15 heceli [Ömer Tombul (3 adet)],

16 heceli (İsmetî, Sefil Selimî) şeklindedir. Buna göre en az 14, en fazla da 11 hece ile dörtlemeler vücuda getirilmiştir.

Aynı şiirlerin *dörtlük sayıları* ise 3, 4, 5, 9, 10, 12, 15, 20, 26 dörtlük olarak arşımıza çıkar. Bunların içinde dörtlük sayısı 4 olanların adedi daha fazladır ve 6 şiir bu şekildedir. En hacimsiz şiir 3'er dörtlük olup bunlar Nazif Kılıç'ın şiirleridir. En hacimli şiir 26 dörtlük olarak karşımıza çıkan Ömer Tombul'un şiiridir. Bunu 20 dörtlükle Hanifi Kara'nın şiiri takip etmektedir.

Dörtlemeler *konu* olarak da değişiklik gösterirler. Bunlar aşk, fikrî, Alevî-Bektaşî inancı, dinî, millî, dertlenme ve hissî şiirlerdir.

Aşk- sevgi: Ağ Aşığı, Daimî, Nazif Kılıç, Mehmet Arif, Mihiban Eren, Klimentidis,

Fikrî: İsmetî, Kadimî, Mürsel Sinan, Sefil Selimî,

Alevî-Bektaşî inancı: Bergüzar Şahin, Viranî, Leyla Saz Bacı,

Millî: Ömer Tombul (3 adet), Gözübenli (2 adet),

Dinî: Halis. Koç,

Dertlenme: Kadimî,

Hislenme: Şahinî,

Genel: Hanifi Kara,

Ters öğüt: Ruhanî.

Tıpkı yedekli koşmalar gibi kimi şairler, yedekli dörtlemeler de yazmışlardır. Bu şiirlerde şiirin asıl metni dörtlemedir ve buna dizeler eklenir. Dizeler 1 (Ruhanî) veya 2 [(Gözübenli (2 adet), Leyla Saz Bacı, Mehmet Arif, Mihiban Eren) olabilmektedir. Bunlar dörtlüğün altına bir yahut iki dize eklenmesi şeklindedir. Elimizdeki örneklerde eklenti / yedek/ ilâve dizeler anı sözlerin tekrarı olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece Mehmet Arif'in şiirinde yedeklenen dizeler farklı kafiyededir.

Dörtleme şiir şekli, kimi zaman türkülerimizde de karımıza çıkmaktadır. Sözgeşi aşağıda metinlerini verdiğimiz türkülerimizi dörtleme olarak niteleyebiliriz.

Bir of çeksem karşıki dağlar yıkılır

Bugün posta günü canım sıkılır

Ellerin mektubu gelmiş okunur

Benim yüreğime hançer sokulur (Rep. No: 4023, Kayseri)

*Hüma kuşu yükseklerden seslenir
Yâr koynunda bir çift suna beslenir
Sen ağlama kirpiklerin ıslanır
Ben ağlim ki belki gönül uslanır (Rep. No: 246, Erzurum)*

*Şu derenin uzununu
Kıramadım buzunu
Aldım elin kızını
Çekemedim nazını (Rep. No: 180, Sivas)*

*Şu derenin uzununu
Kıramadım buzunu
Aldım köylü kızını
Çekemedim nazını (Rep. No. 145, Silifke)*

Diğer taraftan aruz ölçüsüyle ortaya konulmuş ve yedekli dörtlemeler de vardır. Sözgelîşi Basrî Baba (Yağlıkçı), Cevabî, Kanberî, Mehmet Hilmi Dede Baba, Nazif, Nigârî, Pertev, Seher Abdal ve Dertli'nin bu tarzda söylediği 4+2 dizeli bentlerden oluşan şiirler, bu tarz şiirlerdir. Gerek hece vezni ile söylenmemiş olmaları gerekse tarih içinde bu şiirlerin halk şairlerince kabul görmemesinden dolayı onları yedekli dörtleme olarak niteleyemeyiz.

BEŞLEMELER

5 dizeli bentlerden oluşan ve bütün dizeleri kendi arasında kafiyeli olan şiir şeklidir. Âşık tarzı şiir geleneğinde vazgeçilmez unsur olan "ayak", dörtlemelerde olduğu gibi beşlemelerde de kullanılmaz.

Âşık edebiyatında hece vezni ile beşleme olarak ortaya konulmuş üç şaire ait dört örnek tespit edebildik. Bunlar Müdamî, Feymanî ve Kadimî'ye ait şiirlerdir. Şiirlerin tamamı **aşk** konuludur. **Hece** ve **beşlik sayıları** ise şöyledir:

Feymanî: 14 hece, 6 beşlik,
Kadimî: 11 hece, 3 beşlik,
Kadimî: 11 hece, 4 beşlik,

Müdamî: 8 hece, 3 beşlik (5+3) (Yedek aynen tekrar)

Bunlardan Posoflu Müdamî'nin şiiri beşlik olan asıl bende üç dizelik yedek getirilmiş şekildedir. Yedekli kısım aynen tekrarlanan sözlerden ibarettir. Klasik şiirimizde de bu arzda söylenmiş şiirler vardır. Bir gazelin beyitlerinin dizeleri aralarına bir aşka şairin üç dize getirerek söylediği *taştir* yahut beyitlerin üst kısımlarına üçer dize getirerek söyledikleri tahmiş, beşleme olarak karşımıza çıkan şiirlerdir.

METİNLER

-1-

Ağ Aşığ (Aşığ Allahverdi,

Süsenberim

Gulac saçdı	Yaşıl başlı
Gelem gaşdı	Çatma gaşlı
Ağzın açdı	Şuh bahıslı
Göher saçdı	Yaraşıglı
Süsenberim	Süsenberim

Şehla gözlü	Şirin avaz
Gözüm üzü	Kirpik almaz
Şirin sözü	Aşığ sınımaz
İlgar düzü	Yardan dönmez
Süsenberim	Süsenberim ¹

(Hekimov, 1987: 6)

-2-

Bergüzar Şahin (Sivas-İmranlı-Kevenli Köyü, XX. Yüzyıl)

Nefes

Ahmed'in nuru	İkrarım belî
Kâinat varı	Muhammed Ali
Nûrun esrarı	Aşkım ezeli
Zat-ı Hayderî	Bektaş-ı Veli

İsna-aşeri	Bergüzar mahfî
On ikileri	Müminiz safî

¹Mürsel Hekimov *Aşığ Şe'rinin Növeleri* Bakı 1987 s. 6

Mezhep Caferî
Bend-i Hayderî

Yoktur hilafı
Hakikat kafi

(Noyan, 2001: 573-574.)

-3-

Daimî

Âşıklar

Elvanı yârine şan veren güzel
Terk eyler yadları yâr diye gezer
Terki zâr âşıklar canından bezer
Olur mecnun gibi sahrayı gezer

Saklamaz âşıklar sırrını yârdan
Aşkını alamaz bülbül de zârdan
Aşikâr eylerim manayı sırdan
Olur güle hayran bülbül bahardan

Güzelin kameti servi dal gibi
Âşıkâ sohbeti tatlı bal gibi
Zülfü yârim turnadaki tel gibi
Dâr olur sanmayın başka dâr gibi

Gider nazlı yârim gözler kan ağlar
Onun hasretiyle tende can ağlar
Ömrü viran olur aşıkan ağlar
Tarümarolur da her zaman ağlar

DAİMÎ'nin hali yâre bilinse
Derdi hasretine derman bulunsa
Sed-hezar tabiple cerrah gelinse
Olur ya herkeste bir dert bulunsa

(Orhan, 1999: 216)

-4-

Halis. Koç (Sivas- Aydoğmuş Köyü, 1965-)

Öğüt

Düşünürsen kıyameti
Etme kimseye hıyaneti

İstersen sonsuz saadeti
Sakın terk etme ibadeti

Besmeleyi düşürme dilden
Allah de canı gönülden
Tedbiri bırakma elden
Takdir yüce Rabb'imden

Baksana Güneş Yıldız ve Aya
Nasıl da dizilmişler semaya
Gönül verme bu dünyaya
Hep döneceğiz Mevlâ'ya

Rabb'a yalvar dua eyle
Neler dilersen ondan dile
Dünyayı verseler bile
Hiç kimseye yapma hile

(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D K)

-5-

Hanifi Kara

Dörtleme

Tembel yatmayı

Yalancı atmayı

Pazarıcı satmayı

Geçimsiz çatmayı (sever)

Zengin sucuğu

Fakir gocuğu

Anne çocuğu

Geveze gıcığı (sever)

Siyasetçi oyu

Selvi boyu

Seyis. tayı

Avcı toyu (sever)

Beyaz karayı

Sinek yarayı

Zengin parayı

Hovarda kocakarıyı (sever)

Yemek tuzu

Soğuk buzu

Maymun muzı

Oğlan kızı (sever)

Bahar yazı

Avcı kazı

Güzel nazı

Ozan sazı (sever)

Kuş darıyı

Çiçek arıyı

Ateş közü

Sürme gözü

<i>Soba boruyu</i> <i>Dertli sarıyı (sever)</i>	<i>Âşık sözü</i> <i>Deve düzü (sever)</i>
<i>Davul zurnayı</i> <i>Gökyüzü turnayı</i> <i>Avcı vurmayı</i> <i>Hacı hurmayı (sever)</i>	<i>Garip sılayı</i> <i>Lazlar halayı</i> <i>Bakır kalayı</i> <i>Balık tavayı (sever)</i>
<i>İnsan ömürü</i> <i>Çizme çamuru</i> <i>Oklava hamuru</i> <i>Sosyete samuru (sever)</i>	<i>Memur masayı</i> <i>Cimri keseği</i> <i>Hâkim yasayı</i> <i>Evrak dosyayı (sever)</i>
<i>Haylaz döveni</i> <i>Dalkavuk öveni</i> <i>Hergele söveni</i> <i>Öğretmen bileni(sever)</i>	<i>Ayı postunu</i> <i>İnsan dostunu</i> <i>Kabadayı restini</i> <i>İhtiyar bastonu (sever)</i>
<i>Suçlu affı</i> <i>Hatip lafı</i> <i>Açık göz saftı</i> <i>Şakacı kaftı (sever)</i>	<i>Kedi damı</i> <i>Orman çamı</i> <i>Dertli gamı</i> <i>Pencere camı (sever)</i>
<i>Kalem yazmayı</i> <i>Sinirli kızmayı</i> <i>Çırak bozmayı</i> <i>Çingene gezmeyi (sever)</i>	<i>Kartal uçmayı</i> <i>Hırsız kaçmayı</i> <i>Çiçek açmayı</i> <i>Ayyaş içmeyi (sever)</i>
<i>Su akmayı</i> <i>İnsan bakmayı</i> <i>Yılan sokmayı</i> <i>Gül kokmayı (sever)</i>	<i>Kapı kolunu</i> <i>Mektup pulunu</i> <i>Yolcu yolunu</i> <i>Allah kulunu (sever)</i>

(Kara, 2005: 33-34)

-6-

İsmetî (Sivas- Kâhyalı köyü, 1934-)

Acılara Alışmışım

Yolculuğu öğrenmişim inişlerde yokuşlarda

Karlar yağar rüzgâr eser vakit akşam yokuşlarda
Hakk'ımızın fermanları şu ilahi nakışlarda
İncelikler aranıyor böyle farklı bakışlarda

Hallerimi söylemedim ömrüm geçti sır içinde
Yüreğimi pişirmişim sevda denen kor içinde
O tarafı kazananlar yatacaktır nur içinde
Hangi baca tütüyorsa onun ateş var içinde

Defterimi tarla edip üzerine çiçek ekdim
Gözyaşımla sulayıp da yetiştirdim neler çektim
Bazı haller olmasaydı kime hizmet edecektim
Hayattaki hikmetleri hiç bilmeden gidecektim

İSMETÎ'yi soranlara söylen boşa yeldirmiyor
Azrail'e soruyorum hiç vaktimi bildirmiyor
Çevremdeki güzellikler gıdıklıyor güldürmüyor
Acılara alışmışım zehir içsem öldürmüyor

(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D K)

-5-

Kadimî (Malatya- Hekimhan-Hacılar Köyü, 1953-)

Duman
Yine başım duman duman
Yâr elinden halim yaman
El-aman yavrum el-aman
Gözyaşlarım oldu umman

Dost bakmaz oldu yüzüme
Ateş doldurdu özüme
İnanan yoktur sözüme
Dik gözünü bak gözüme

Elden gitti servet varım
Bu dünyada dardan darım
Günden güne artar zârım
Ah eylemek oldu kârım

Âşık KADİM bunu diyen
Kadere boynunu eğen
Dayan ey be gönül dayan
Kulun hali Hakk'a ayan
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D K)

-8-

Kadimî (Malatya- Hekimhan-Hacılar Köyü, 1953-)

Meydana geldim	
Kelamın dilde	Karlı dağlarım
Servetim elde	Yürek dağlarım
Bir garip halde	Yanar ağlarım
Giderim yolda	Akar çağlarım
Yarı beş benim	Noktada bende
Dosta eş benim	Sır oldum bende
Hayal düş benim	Bir oldum ben de
Gönlü hoş benim	Ali'ye bende

O yâri buldum
Aşk ile doldum
KADİMÎ oldum
Meydana geldim
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D K)

-9-

P. Klimentidis (XIX. Yüzyıl)

Muhabbet
Bir memba-ı seadettir muhabbet
Muktaza-i necabettir muhabbet
Allah'ın ehem emridir muhabbet
Hem dinin temel taşıdır muhabbet

Esasdır fezail-i beşerin
Melcasıdır her izzet ü gevherin
Zeynetidir kalplerin canın serin

Maksadıdır servetin sim ü zerin

Muhabbet olmazsa hangi bir yerde
İtimat caiz değildir bir ferde
Uğratar insanları bu hal derde
Muhakkaktır felaket geçte erde

En metin bir kuvvetidir sultanın
Sermeye-i ikbalidir vatanın
Rayetidir askerin zabitanın
Vasıta-i tebididir şeytanın

Çalışırsa ailesi için peder
Can verirse evladı için mader
Dostunu fert addederse birader
Muhabbettir ki bunu intaç eder

Hayvanlar bile sever hemcinsini
Esirger besler rahmin meyvesini
Uğruna kılar feda hem nefsinin
Haktan gayrı veren kimdir dersini

Ne büyüktür bu ibret her insana
Ki makbuldür hep Cenab-ı Yezdan'a
Zaruridir muhabbet tene cana
Âdemi badi-i mahvdır cihane

Doldurur heman sürurla kalpleri
Şad eder habip mahbup muhipleri
Kahreder hak nifak-ı mucipleri
Müstelzim-i adavet muzipleri

Devleti ve milleti hem baht eden
Ve tabii hükmi tac ü taht eden
Kavanin u kavaidle zapt eden
Muhabbettir yek vücud ve rapt eden

Yaşanırsa da bahtsız saadetsiz
Yaşamak kabil mi hiç muhabbetsiz
Halas. yoksa mahşerde diyanetsiz

Lezzet yoktur âlemde muhabbetsiz

Husumettir her şeyi iden ifna
Muhabbetse bil-akis. eyler ibna
Dünyaya verir şeref huzur yana
Olunur her zamanda medh u sena

Dostları hamileri celil eyler
Düşmanı hainleri zelil eyler
Kasaba karyeleri teşkil eyler
Hem icra-i umuru teshil eyler

Vesile-i hayatıdır her canın
Hararet ve zıyasıdır o anın
Dünyada muhabbetsiz yaşayanın
Manen yoktur hiç ruhu ol insanın

Temelidir şirketin cemiyetin
Kefilidir her an nimetin saadetin
Mayasıdır nimetin saadetin
Mahzenidir refahın adeletin

Kimdi yoksa muhabbet olmaz iman
İnanmaz kimse etse de and peyman
Dubaradır ancak her fiili heman
Seveni sever Allah da her zaman
(Öğür-Özdem, 2013: 115-116)

-10-

Mürsel Sinan (Kars-Dikme Köy, 1956-)

Toprak
İçerimde bin ahım var
Ne suçum ne günahım var
Dilde türküm segâhım var
Ne gecem ne sabahım var

Bu ne sırdır ne keramet

Bu ne güçtür ne cesaret
Bu ne şiddet ne cehalet
Yetiş yüce Hak adalet

Hak adalet bil ey insan
Kalp aynasın sil ey insan
Gel ölmeden öl ey insan
Gel gönüle gey ey insan

MÜRSEL SİNAN ölüm durak
Var servetin yere bırak
Sen kendinden olma ırak
Gel ey toprak oğlu toprak
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D K)

-11-

Nazif Kılıç (Ağrı-Tutak-İsaabat Köyü, 1983-)

Canan
Aşkın âşığıdır söyletir canan
Hasretin içimde olmuştur kanan
Gecemdir gündüzü bekleyip saran
Şu gönül dünyamın içinde yanan

Özlemle bekledim yıllardan beri
Ömrümü vermişim sana ey peri
Yıllarım geçse de geriden geri
Bu aşkın uğruna koymuşum seri

Güzeller güzeli selvi boylu yâr
Senin aşkın olmuş içimde bir yar
NAZİF'in gönlünü sarmış boran kar
Efkâr-ı hasretin içimde bir zâr
(Alpaslan, 2012: 171)

-12-

Nazif Kılıç (Ağrı-Tutak-İsaabat Köyü, 1983-)

Dağlar
Geçmişin hesabını görür benimle dağlar
Hesabın altından kalkmam yüreğim dağlar
Hangi hesabı görürsün dağ içinde bağlar
Hesap vermeyen ölü ruhlar kalır mı? Sağlar

Hesaplarım kabarık sıralı perde perde
Günler yaklaştıkça dertlerim artıyor serde
Lokman Hekim gelse de çaresi yok bu derde
Şifası bulunur belki de başka bir yerde

Hesap günü yaklaştıkça yüce başım karlarım
Gün içinde ben doğan güneşimi bağlarım
Sabah güneşi vurmuş aşiyana efkârım
Söyle yüce dağlar nedir bu hesaptan kârım
(Alpaslan, 2012: 169)

-13-

Ömer Tombul (Sivas-Gaziköy, 1947-)

Ay Yıldızlı Al Bayrak
Durma yüksel gökyüzüne kardeşin var orada
Karşlamak için seni tüm yıldızlar sırada
Ey göklerin süsü hilâl hayranların burada
Seni seven Türk milleti erecektir murada

Al bayrağım bir gül bana bende sana güleyim
Durma dalgalan karşımda yâr olduğun bileyim
El açayım yüce Hakk'a var olmanı dileyim
Ben senin aşkın uğruna can vereyim öleyim

Pek çok bayraklar bilirim gözüm yok nicelerde
Ay yıldızlı al bayrağım dalgalan yücelerde
Allah Muhammet yazılı sendeki hecelerde
Güzel yurdumu aydınlat karanlık gecelerde

Ey al sancak sağlıklısın yok sende ağrı sızı
Sana âşık milletimin bunca her oğlu kızı
Şehitlerin kanı sende rengin böyle kırmızı

Sana inmiş gökyüzünün ayı ile yıldızı

Al bayrağım küsme bana oldum sana ben âşık
Sarıl benim cenazeme yoldaşım ol hem ışık
Sana düşman olanların kitapları karışık
Benim Kur'an seven halkım senin ile barışık

Atalardan emanetsin armağansın sen bana
Durma sevgili al sancak selam gönder her yana
Şensin benim mal varlığım kurban olam ben sana
Al bayrağım bir başkasın Türk'üm diyen insana

Senin için nedir tuzak nedir mevzi ne puslu
Bu cihanın can damarı Türk yurdunun tapusu
Benim anahtar bayrağım ne güzeldir yapısı
Senin ile açılmıştır Anadolu kapısı

Ey ay yıldızlı al bayrak yücelere çık tanın
Hem kanısın hem canısın yurttan şehit yatanın
Senin ismin Türk Bayrağı öz yârisin vatanın
Ben kırarım ellerini sana el uzatanın

Türk'üm diyen nice kullar sana selâm durdular
Senin gölgen üzerine çok devletler kurdular
Seni indirmek isteyen düşmanlara vurdular
Bütün dünyaya ün saldı al sancaklı ordular

ÖMER TOMBUL der seversin sana şiir yazanı
Ey al bayrak coşturansın her aşığı ozanı
Hakk'a şikâyet edersin inciteni azanı
Geldiğinde namaz vakti alkışlarsın ezanı
(Kılıç-Tokmak-Dostagüler, 2013: 239-240)

-14-

Ömer Tombul (Sivas-Gaziköy, 1947-)

Çanakkale Marşı
Türk ordusu şanlı güçlü kahramandır her eri
Petekten sızan bal gibi şehidin kanı teri

Bir Türk' e az gelmez mi hiç düşmanın bin neferi
Bunun en güzel şahidi Çanakkale zaferi

Gelibolu bir cehennem yanıyor Yarımada
Türk ateşten çember oldu düşman kaldı arada
Korkunç savaş hem denizde hem havada karada
Çanakkale kıyameti andırıyor burada

Bin dokuz yüz on dört on beş yıllarında burası
Bombalardan gölgelendi hem denizi karası
Öz dayanmaz olmuş ağır gazilerin yarası
Her asker mertebe aldı gelir gelmez sırası

Top sesinden yer gök inler her taraf mermi dolu
Yüz binlerce ceset vardır uçuşur eli kolu
Dillere destan olmuştur şu boğaz Gelibolu
Düşman boş hayal peşinde alamaz İstanbul'u

Ey ay yıldızlı al bayrak rengin şehidin kanı
Dünyanın süper güçleri geldi sardı her yanı
Türk askeri şehit olur gelince ölüm anı
Allahüekber sesleri inletiyor cihanı

Zalim düşman bilmez misin bu topraklar Türk yurdu
Benim yiğit atalarım nice devletler kurdu
Kahraman Türk askerleri yıldırımları vurdu
Çanakkale savaşında düşmanın kalbi durdu

İman güçlü her Mehmetçik Allah Allah diyordu
Komutan Türk askerine ölüm emrediyordu
Pişman olan zalim düşman hep geri gidiyordu
Yerde gökte top sesleri korkunç gümbürdüyordu

Kocaman top mermileri namlulara sürüldü
Ordular imha edildi nice leşler görüldü
Aman Allah'ım bu ne hal etten duvar örüldü
Çanakkale savaşında çok düşman öldürüldü

Çanakkale Çanakkale senin başın belâlı
Şu denizin şu ırmağın dağın taşın belâlı

Düşman haramı hoşlanır bizler ise helâlî
Hiç bir güç yok indirecek şu yıldızı hilâlî

Ey benim şanlı şehidim çiğnetmedin ulusu
Nicenizi toprak örtmüş nicenizi mavi su
Vatan için can verdiniz budur işin doğrusu
Nice zaferler kazanır bu yüce Türk ordusu

On sekiz mart sene on beş kutlayalım bu günü
Dünyanın her tarafında söylenir Türk'ün ünü
Kardeş tarihten ibret al düşün unutma dünü
Türk ordusu bir başkadır hiç yok ondan üstünü

ÖMER TOMBUL vatan millet aşkı ile yaşarsın
Şu ezanı al bayrağı sevmeyene şaşarsın
Çanakkale geçilmez der heyecandan coşarsın
Yurda göz diken olursa cephelere koşarsın
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D.K.)

-15-

Ömer Tombul (Sivas-Gaziköy, 1947-)

Türk Milleti Bir Bütündür
Yurttaşlarım bir olalım gidelim hep bir izden
Her Alevî Sünnî Türk Kürt vatandaşlar hep bizden
Kız almışız kız vermişiz nedir bizden ne sizden?
Bırakalım sizi bizi korunalım dinsizden

Bir inelim derinlere Türk'ün Oğuz soyuna
Bakmalıyız bize kadar gelen yolun boyuna
Türkler barış getirdiler yurttan kurtla koyuna
İçte dışta düşmanlar var gelmeyelim oyuna

Batı Sevr'i icat etti biz Türkleri sınıdı
Düşman denize döküldü çok yaralar kanadı
Bin dokuz yüz yirmi üçte Lozan Sevr'i knadı
Yurdun tapu senedini her dost düşman onadı

Çanakkale Savaşı'nda zaferimiz hoş haber

Gelibolu sanki Bedir ya bir Uhud ya Hayber
Türk düşmanın etrafında kor ateşten bir çember
Yerde yatan şehitlere komşu oldu peygamber

Çalışalım durmayalım biz gidelim ileri
Kalkındıralım köyleri ilçeleri illeri
Öğrenelim Türkçemizi hem yabancı dilleri
Okutalım eğitelim yurttaki cahilleri

Önce Türkler tatmışlardır Cumhuriyet tadını
Osmanlı hür yaşatmıştır yakınını yadını
Cumhuriyet var adı yok dedi eri kadını
Ata yeni devlet kurdu böyle koydu adını

Dünya başka dünya oldu araçlar var yok yaya
Türkiye'miz köprü gibi Avrupa'ya Asya'ya
Türk'ün şanlı al bayrağı renk veriyor dünyaya
Göklerin ayı yıldızı inmiş bu coğrafyaya

Allah sevmez inciteni kula kuyu kazam
Biz şiddetle kınıyoruz yurttan huzur bozam
Hep bir olsa bu dünyanın kuduranı azanı
İndiremez al bayrağı susturamaz ezanı

Bu vatanın evlatları ordunun baş tacıdır
Yurttan birlik beraberlik dertlerin ilacıdır
Mekke şahit al bayraklı gelen Türk'tür hacıdır
Müslümanlık yurdumuzun çimentosu harcıdır

Yakın İslâm ülkeleri İran Irak Suriye
Hudutlarda rastlanmak bölük bölük sürüye
İnsanlar barış içinde ticarete yürüye
Bunlar kardeş ülkelerdir düşmanlıklar çürüye

Edirne'den Van'a kadar Türkiye'miz ev arsa
Marmaris'ten Antakya'dan Şemdinli'den hem Kars'a
Savaşırım kan dökerim yurdu düşman hep sarsa
İmânım var incitemem esir düşse yalvarsa

Şu Kıbrıs'ta Türk evleri oldu mezar odası

Rumlar rahat durmadılar dertli Kıbrıs. Adası
Tarihlerde görülmedi Türk halkının hatası
“Ne Mutlu Türk’üm Diyene!” dedi Türk’ün atası

Vatandaş sen sorumlusun vücuduna sahip ol
Baş gövdede güvenliği sağlayan bir karakol
Vazifeni dosdoğru yap gitme nedir bu sağ sol
Yurtta birlik beraberlik değil midir doğru yol?

Dostlar canlar incinmesin dayanamam ben zâra
İnsan konuk kefen almak için gelmiş pazara
Yeraltında yatanlar var bak her taşlı mezara
Dikmemişler bu taşları olsun diye manzara

Nice güçlü devletlerdir Türklere baş kaldıran
Türk’ün cennet vatanına her taraftan saldıran
Bizim iman gücümüzdür Türklere ün aldırın
Örnektirler şu Sakarya Çanakkale Çaldıran

Yurdum dağın ovaların ırmakların var ulu
Üç tarafın deniz derya her tarafın bol sulu
Hayran sana Hakk’ın bunca her milleti her kulu
Ben camiye sende gördüm hem kışlayı okulu

Ey Türkiye vatanımsın sende eker biçerim
Ekmeğin yer havan alır sularından içerim
Sen köprüsün ben yolcuyum üzerinden geçerim
Bu dünyaya tekrar gelsem seni vatan seçerim

Vatan yoksa ne su olur ne bir hava ne yemek
En güzel söz şükür Hakk’a vatanımız var demek
Mehmetçikler vermişlerdir bu vatana çok emek
Olmaz yurdu al bayrağı ordumuzu sevmemek

Ben şaşarım nedir terör ne eşkiya ne çete
Savaş yokken böyle ateş açılır mı hiç ete
İslâm dini değil midir tüm dertlere reçete
Din bilgisi yayılmak yurttan her memlekete

İnsan kalpte kin beslemez; kin hurs. yara sağlamaz

Sevelim birbirimizi sevgi yürek dağlamaz
Cahil insan terör olur Hakk'a gönül bağlamaz
Her insanda bilgi olsa hiçbir çocuk ağlamaz

Bir sana bak bir bana bak aynı beden aynı baş
Hep Allah'ın kullarıyız nedir olay ne kan yaş
Türk'e ikilik yakışmaz vatandaşlar hep adaş
Türkiye'de tüm insanlar kavim kardeş arkadaş

Türkiye'miz cennet vatan güzel suyu havası
Nimetlerle dolu yurdun bunca dağı ovası
Türkiye'dir Türk halkının yeri yurdu yuvası
Hakk'tan birlik dilemektir vatandaşın duası

Dünyamızda barış olsun görmeyelim dert yara
Bu cihanda candan tatlı ne mülk olur ne para
Yarın Hakk'ın huzurunda olmamalı yüz kara
Yerkürede barışsever örnek başkent Ankara,

Bütün insanlar kardeştir kök bir baba bir ana
Âdem ile Havva'danız oku inan Kur'an'a
Cehennem var insanları incitene kırana
Cennet vardır doğrulara yurtta rahat durana

Türk çok çalış muhtaç olma sen yücesin doğrusun
Ne Yunan'ın düşmanısın ne Arab'ın ne Rus'un
Dile Hak'tan zalimlerin kökü dalı kurusun
Türk'ün dostu bir Allah'tır! Allah Türk'ü korusun

ÖMER TOMBUL Sivaslısın hep Sivas'ta yaşarsın
Doğum yerin Merkez Gazi Mereküm'den aşarsın
Sivas'ımız kongre ili göç veriyor şaşarsın
Atatürk'ün sevdiği il göç almayı basarsın
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D.K.)

-16-

Sefil Selimî (Ahmet Günbulut, Sivas-Şarkışla, 1933-2003)

Var

Yeryüzünde gökyüzünde olan her şey insanda var

Gökyüzünde Olan her şey İnsanda var	kul özünde kalan bir huy vicdanda var	kalan bir huy bilen hür bey imanda var	vicdanda var imanda var imanda var
Gezdim tozdum Sormak için Aldım sattım Kâr etmedim	sormak için ömür verdim geldim gittim şer gütmedim	aldım sattım geldim gittim derde battım kör gitmedim	kâr etmedim şer gütmedim kör gitmedim kör gelmedim
Yüz altında Yüz üstünde İki yüzün Yüz üstünde	yüz üstünde kaşın gözün dilde sözün söz üstünde	iki yüzün dilde sözün yolcu yolda iz üstünde	yüz üstünde söz üstünde iz üstünde iz üstünde
Yüz altında Yüz üstünde İki yüzün Başa bağlı	yüz üstünde kaşın göze ağzın dile dişe bağlı	iki yüzün ağzın dile gözün göze kaşa bağlı	başa bağlı dişe bağlı kaşa bağlı kaşa bağlı
Damar kana Kanlar suya Beden ruha Cana muhtaç	kanlar suya gönül aşka gözler yaşa sana muhtaç	beden ruha gözler yaşa mide aş nana muhtaç	cana muhtaç sana muhtaç nana muhtaç nana muhtaç

(Kaya, 2000: 110)

-17-

Viranî (XVII. Yüzyıl)

Ali	
Her dem dilimde bu kelâm	(Ali)
Zikrim hemîşe subh u şam	(Ali)
Tesbih ile savt-ı selâm	(Ali)
Çağırırım anı müdâm	(Ali)
Ezel ebed Ali derim	(Ali)
Düşsem medet Ali derim	(Ali)
Yoktur aded Ali derim	(Ali)
Ahmed ehad Ali derim	(Ali)

Evvel O'dur ahir O'dur (Ali)
Bâtin O'dur zahir O'dur (Ali)
Tayyib O'dur Tahir O'dur (Ali)
Gaib O'dur hazır O'dur (Ali)

Oldur kitâb-ı cavidan (Ali)
Oldur nişana her nişan (Ali)
Oldur olan hem bî-nişan (Ali)
Oldur hayat-ı ins ü cân (Ali)

Zerre vü şems ü mahımsın (Ali)
Müminlere penahımsın (Ali)
Biz bendeyiz sen şahımsın (Ali)
Halk eyleyen Allah'ım (Ali)

Hasan Hüseyin ü Abidin (Ali)
Bâkır İmâm-ı Şâh-ı din (Ali)
Caferdürür Hakke'l-Yakîn (Ali)
Ser-cümle Kur'an-ı Mübîn (Ali)

Kâzım Rıza vü hem Takî (Ali)
Oldur Alî Alî Nakî (Ali)
Bu dünyede hayyü'l-bakî (Ali)
Fehm eyle var bilip Hakk'ı (Ali)

Asker İmam-ı reh-nümâ (Ali)
Hem Mehdi-i sâhib-livâ (Ali)
Masûm-ı pâk Âl-i aba (Ali)
Tâ ibtidâ vü intiha (Ali)

VİRÂNÎ'yem sürem yüzüm (Ali)
Tapşurmuşım ona yüzüm (Ali)
Kanda baksam iki gözüm (Ali)
Evvel ahir budur sözüm (Ali)
(Bayrı, 1959: 79-80.)

Yolculuk
Her yılın ağustosunu binıyorum tirene
Ver elini memleket basmıyorum firene
Görünce kasabamı asılırım sirene
Sarılıp doyacağım eşim ile yârene

Yıl boyunca beklerim bu anın gelmesini
Özlem ile sarılıp hasreti silmesini
Dostlar çıkarsız olan dostluğu bilmesini
Böylece umuyorum herkesin gülmesini

Yılın yorgunluğunu atacağım üstümden
Oturup kalacağım kaldırmayın postumdan
Gerçek dostum kaldırsın tutup beni destimden
ŞAHİNİ'ym muhabbet diliyorum dostumdan

20 08 2002

(Yıldırım, 2011: 72)

-19-

YEDEKLİ ŞİİRLER

4+1

Ruhanî (Erzurum-Tortum-Aşağısivri Köyü, 1931-)

Nenni
Sana ters. öğüt vereyim
Halin hatırın sorayım
Uyanma seni göreyim
Rüyan hayıra yorayım
Şey de uyu nenni nenni

Balıkçının oltasında
Boğuluyor hatasında
Yürü sarhoş rotasında
Üç denizin ortasında
Hayda uyu nenni nenni

Fark etme bugünü dünü
Okuma öğrenme fenni
Danalar çığnesin seni

Cehaletin gömleğini
Giy de uyu nenni nenni

Serçenin hasmıdır doğan
Kaymak değmesin dudağan
Hırslanır kıskanır ağan
Yarım ekmeğe bir soğan
Soy da uyu nenni nenni

Dere boyu yeşil tere
El kapına gözün dire
Beki yarım ekmek vere
Kâr için gitme yere
Köyde uyu nenni nenni

Bırak geri kalsın işin
Hiç çalışma yazın kışın
Otur kara kara düşün
Gaflet yastığına başın
Koy da uyu nenni nenni

Zalim sürer saltanatı
Mazluma vermez fırsatı
Uyan be hey beyni katı
RUHANÎ'den ters. öğütü
Duy da uyu nenni nenni
(Düzgün, 1997: 54-55)

-20-

Gözübenli (Kayseri-Tomarza-Taf (Özlüce) Köyü, 1940-)

Atatürk Destanı
(Ölümsüz Atamızın 109. doğum yıl dönümüne armağandır)

Atatürk Türkiye Türk Anadolu
İlim irfan şanlı gerçeğin yolu
Bükülmez batıla hakikat kolu
Türklerin atası tarihten ulu
O büyük kahraman yenilmez aslan

Türklerin atası evrende destan

“Öğün çalış güven” diyor sözünde
Uygarlık kanunu bu yeryüzünde
Her Türk’ün kudreti kendi özünde
Vatan millet ordu yürür izinde
O büyük kahraman yenilmez aslan
Türklerin atası evrende destan

O benim yurdumun ölmez Kemal’i
Kanı canı ile kurdu temeli
Türkoğlu bin kere şükür demeli
Düşmandan kurtarmış bize bu ili
O büyük kahraman yenilmez aslan
Türklerin atası evrende destan

Uyan artık uyan uyma taşkına
Haksızlar giremez gönül köşküne
Mustafa Kemal’in vatan aşkına
Dünya şahit düşman döndü şaşkına
O büyük kahraman yenilmez aslan
Türklerin atası evrende destan

Şerefim şanım o toprak taşımda
“Yılma çalış yüksel” diyor karşımda
Yıldız yıldız o “İstiklal Marşı”nda
Ebediyen parlayacak başımda
O büyük kahraman yenilmez aslan
Türklerin atası evrende destan
(Önder, 1981: 8)

-21-

Gözübenli (Kayseri-Tomarza-Taf (Özlüce) Köyü, 1940-)

Kızıl Ermeni Örgütüne Sesleniş
-Taha Carım’a-
Taha Carım aziz ruhun şad olsun
Seslenirim Kemâllere yön bulsun
Keferenin çorba tası kan dolsun

Kanın yerde kalmayacak ant olsun
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Ermeniler örgüt kurmuş dışarda
Büyük diplomatlar gitti ard arda
Her şehit seslenip geliyor nurda
Yine camım kurban olsun bu yurda
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Vatansız bayraksız azgın yaratık
Tabiat lekesi vicdansız sürtük
Dirimiz kadar da ölümüzden kork
Ebediyen yaşar şehit ölen Türk
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Erik kurusu var yüreklerinde
Asırlar öncesi gayet derinde
Yamyamdan betersin Türk tarihinde
Beş beter ödersin günün birinde
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Yürü Türk kardeşim var yavaş yavaş
Buz gibi dondurur bu soğuk savaş
Nerede bu örgüt nerede bu baş
Bu bayrak davası uyan arkadaş
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Türk kanına susamış bu aç AYI
Yiyecekler amir memur hocayı
Tanımazlar sabah akşam geceyi
Uyan ey Türk ateş sardı bacayı
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz

Türk oğluna kıyan her zalim kurşun

Hız verip söyletir istiklâl marşın
GÖZÜBENLİ'm "Duman almış dağ başın"
Ey koca Türk dinsic artık gözyaşın
Erciyes. Dağı'nın karı erimez
Türkü Türk'ten başka kimse korumaz
13. 7. 1977, Kayseri
(Önder, 1981: 108-109)

-22-

Leyla Saz Bacı (1856-1936)

Ali
Ey fatih-i Hayber Ali
V'ey melce-i ahker Ali
Kerrar ü hem Hayder Ali
Mevlâ-yı her Kanber Ali
Ey Saki-i Kevser Ali
Damad-ı Peygamber Ali

Sen derd-i dil dermanısın
Hem mülk-ü din hakanısın
Dil-i mürdegân'ın canısın
Âşıkların imanısın
Ey Saki-i Kevser Ali
Damad-ı Peygamber Ali

Ol dem ki ola Arasat
Senden olur feyz ü necat
Eyle atâ mâ-el-hayat
Hayy et bizi ba'de'l-memat
Ey Saki-i Kevser Ali
Damad-ı Peygamber Ali

Ey şehriyar-ı evliyâ
Ceddi habib-i kibriya
V'ey mahrem-i hayrû'n-nisâ
Şir-i Huda Şir-i Huda
Ey Saki-i Kevser Ali
Damad-ı Peygamber Ali

Oldum yine nefse esir
Asilere lutfun kesir
Ahvâlîme sensin habir
LEYLÂ'ya sen ol dest-gir
 Ey Saki-i Kevser Ali
 Damad-ı Peygamber Ali
 (Noyan, 2001: 591-592)

-23-

Mehmet Arif (1846-1898)

Meyhane-Peymane
Ey gözleri mestane var
Ey Yusuf-ı Kenan'e var
Uşşak için âna ne var
Anda gayride yâ ne var
 Cennet gibi meyhane var
 Kevser gibi peymanane var

Aşkın yolunda canı ver
Vermeli sadıksan eğer
Men eyler vaiz derbeder
Sofi beyhude terk eder
 Cennet gibi meyhaneyi
 Kevser gibi peymaneyi

Gerdana döktü kâkülü
Dünyayı etti maili
Ver sakiyâ cam-ı mülü
Vaz geçmenin yok kabili
 Cennet gibi meyhaneden
 Kevser gibi peymaneden

Gûş etme vaiz pendini
Teşvişe salma kendini
Yık gönülden gam bendini
Bul var ise manendini
 Cennet gibi meyhanenin

Kevser gibi peymanenin

Bir kez seninle gonca leb
Olsam n'ola ben leb-be-leb
Meyi eylemez var mı acep
Gel sen de ARİF ruz u şeb
Cennet gibi meyhaneye
Kevser gibi peymaneye
(Ercan, 1991: 219)

-24-

Mihiban Eren (Sivas-Ulaş, 1966-)

Sen Gidince
Sen gidince boşluktadır ellerim
Sen gidince savruluyor küllerim
Sen gidince saramıyor kollarım
Sen gidince lal oluyor dillerim
Ey benim gönlümün şah-ı sultanım
Ey benim elimde yâr Zülfikar'ım

Sen gidince bende yıkımlar başlar
Sen gidince bende devrilir taşlar
Sen gidince bende kurulmaz düşler
Sen gidince bende sıkılır dişler
Ey benim gönlümün gülümün varı
Göklere haykırır içimin zarı

Sen gidince güller kokmuyor artık
Sen gidince bülbül bakmıyor artık
Sen gidince kalbim atmıyor artık
Sen gidince diller tatmıyor artık
Ey benim özlemim hasretin narı
Tahtını kurmuşum bekliyor yarı

Sen gidince dağlar üstüme gelir
Sen gidince kan damardan çekilir
Sen gidince kefenlerim dikilir
Sen gidince saçlar tel tel dökülür

Ey benim özümün yüzümün nuru
Kalbimin kalkanı gönlümün suru

Sen gidince kalem düşüyor dara
Sen gidince kâğıt uçar rüzgâra
Sen gidince cemre düşmez bahara
Sen gidince gecem dönüyor hara
Ey benim sinesi bağı yaralım
Destur ver de canı cana saralım
18 09 2009
(Eren, 2012: 142-143)

.....

Beşleme Örnekleri

Feymanî (Osman Taşkaya) (Osmaniye-Kadirli-Azaplı Köyü, 1942-)

Sensin Benim Penahım

Ey dağların sultanı peşinden koşacağım
Toprağına yüz sürüp taşını öpeceğim
Çıkacağım zirvene âlemden kopacağım
Senin ufkunda doğup ben aşka tapacağım
Sende bulup huzuru dünyayı tepeceğim

Mağarana sığınıp ağlayıp zârı zârı
İlm-i ledün bahrinde çözüp sırrı esrarı
Ey Sidretü'l-Münteha ruhun vahdet diyarı
Akıl mantık çağının gelince yaz baharı
Kurtardı naçizleri sadıkların ikrarı

İçip Zemzem suyundan inşallah kanacağım
Varlığını beldene yadigâr sunacağım
Dilimde "lebbeyk" sesi pervane döneceğim
Vuslatın Burağ'ına arzunla bineceğim
Nefis denen düşmanı sevginle yeneceğim

Aşkın ile tutuşup yanıgın olacağım
Kapında boyun büküp sararıp solacağım

Her zerremde zerreni hissedip bulacağım
Gelir isem ayrılmam mülkünde kalacağım
Ağlayarak affından işaret alacağım

Arafat'ın Hıra'nın Sevir'in can yoldaşı
Uhut Dağı'nda Şehit oldu Resul'ün dişi
İslâm'ı müjdeledi hendek bedir Savaşi
Cebel-i Kubey(i)s'ten Kâbe'nin kutsal taşi
Zerre zerre işlemiş sırr-ı hikmet nakkaşi

Eremezsem arzuya gönlümde kalır ahım
Huzur bulmaz âlemde sitem çeker ervahım
İnandım ikrar ettim bağışla ulu şahım
FEYMANÎ'yim elbette haddimcedir günahım
Gidecek bir kapım yok sensin benim penahım
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D.K.)

Kadimî (Malatya- Hekimhan-Hacılar Köyü, 1953-)

Bir Zaman
Nice güzellerle gezdim bir zaman
Şu yalan dünyada sürmedim devran
Bu aşkın elinden yandım el-aman
Aktı gözüm yaşi oldu bir umman
Hiç biri derdime olmadı derman

Bir sevda peşinde gezdim dolaştım
Ben de sandım gerçek aşka ulaştım
Dert ile kavrulduım oda alıştım
Bin bir türlü rezilliğe bulaştım
Gece gündüz nefsim ile dalaştım

Her yüze güleni güzel zannettim
Düştüm ardı sıra peşinden gittim
Divane gönlüme çok cefa ettim
Ey ÂŞIK KADİMÎ tükendim bittim
Kendi bedenimde kaybolup gittim
(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D.K.)

Kadimî (Malatya- Hekimhan-Hacılar Köyü, 1953-)

Tükendim Bittim
Ahu gözlü dilber sana ne ettim
Sevdanın elinden tükendim bittim
Her ne ettim ise kendime ettim
Kerem gibi her gün yandıkça tüttüm
Dertlerimi sürü eyleyip güttüm

Bilseydim ben sana meyil vermezdim
Has bahçede güllerini dermezdim
Dizim dize yüzüm yüze sürmezdim
Gönül katlanırdı seni görmezdim
Eller erse ben murada ermezdim

Şu gönül bağımı uğrattın kışa
Çok şeyler getirdi bu garip başa
Beni hasret koydun kavim kardaşa
Umudum hayâlim gitti hep boşa
Acımadan çaldın taşlardan taşa

Der ÂŞIK KADİMÎ yeter be yeter
Mecnun'dan Leyla'dan beterim beter
Ne arayıp sorar ne dara yeter
Bu nasıl şans kader hep bana çatar
Ben cevri ü cefada o keyif çatar²

(Şiir tarafımızdan derlenmiştir. D.K.)

Müdamî (Ardahan-Posof-Demirdöven Köyü, 1914-1968)

Yetiş Gönlümün Maralı

Gönül bir şikâra çıkar
Yolum külli mâra çıkar
Kem talihim kara çıkar
Ne müşkil pazara çıkar

Sinem üzre yara çıkar
Fırağım zulme varalı
Kalmadı sabrım kararı
Yetiş gönlümün maralı

Aşkıyla küle dönmüşüm
Halı müşküle dönmüşüm
Süsen sümbüle dönmüşüm
Şeyda bülbüle dönmüşüm
Bî-neva kula dönmüşüm
Fırağım zulme varalı
Kalmadı sabrım kararı
Yetiş gönlümün maralı

MÜDAMÎ şükret bu hale
Meğer takdir yerin ala
Söz geçmez kaşı hilale
Sim bedenli servi dale
Ümit kaldı Zülcelâl'e
Fırakım zulme varalı
Kalmadı sabrım kararı
Yetiş gönlümün maralı
(Aslan, 1978: 260-261)

Kaynaklar:

Adem Öger-Oğuz Özdem, *Nevşehir Salnamesi 1914*, Nevşehir Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2013.

Alpaslan, İsmet, *Âşık Bahattin Kılıç-Güller Benimdir*, Birleşik Matbaacılık, İzmir, 2012.

Aslan, Ensar, *Doğu Anadolu Saz Şairleri*, Erzurum, 1978, s. 260-261. Aydın Orhan, *Âşık Daimî Hayatı ve Eserleri* Can Yayınları İstanbul, 1999.

Bayrı, M. Halid, *Viranî Hayatı ve Eserleri*, İstanbul Maarif Kütüphanesi, İstanbul, 1959.

Düzgün, Dilaver, *Âşık Ruhanî Hayatı Sanatı ve Şiirlerinden Seçmeler*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum, 1997.

Ercan, Abdullah, *XIV Yüzyıldan Günümüze Çorumlu Şairler*, İstanbul, 1991, s. 219.

Eren, Mihriban, *Rüzgârın Aşk Öyküsü*, Sivas, 2012.

[Ergun], Sadeddin Nüzhet, *Bektaşî Şairleri ve Nefesleri* İstanbul, 1955. Erkal, Abdülkadir, *Narmanlı Âşık Sümmanî*, İstanbul, 1998, s. 305

- Halk şairi (Gözübenli) Mustafa Önder *Türk'ün Gücü* Kayseri 1981.
- Hekimov, Mürsel, *Aşık Şe'rinin Növləri*, Bakı 1987.
- Kara, Hanifi, *Pipetleme*, Elbistan, 2005.
- Kaya, Doğan, *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2000.
- Kılıç, Seyit -Celalettin Tokmak-Kevser Dostagüler, *Vezin Grubu Türk Şairleri Antolojisi*, Ankara, 2013, C. II.
- Kutlu, Şemsettin, *Şair Dertli*, Tercüman 1001 Temel Eser C. I, İstanbul, 1979.
- Noyan, Bedri Dedeşaba, *Bütün Yönleriyle Bektaşilik ve Alevîlik*, Ardıç Yayınları, C. IV, Ankara, 2001.
- Önder, Halk Şairi (Gözübenli) *Musafa Türk'ün Gücü*, Tuba Matbaası, Kayseri, 1981.
- Yıldırım, Hülya (Ozan Şahinî), *Öz Benim İşte*, Kültür Ajans, Ankara, 2011.